

Svar på fråga 2025/26:954 av Lars Isacsson (S)
Tryggare arbetsplatser inom handeln

Lars Isacsson har frågat mig vilka konkreta åtgärder jag avser att vidta för att stärka skyddet för handelsanställda och säkerställa att återkommande hot, våld och stölder i butiker möts av en tydligare polisiär närvaro och ett mer effektivt rättsväsen.

Regeringen tar brottsligheten som drabbar handeln på mycket stort allvar. Hot, våld, stölder och andra störningar påverkar inte bara de anställdas trygghet och arbetsmiljö, utan innebär också betydande ekonomiska konsekvenser för företagare och minskar tilltron till rättsväsendet. För att stärka tryggheten i handeln genomför regeringen ett omfattande arbete på flera områden.

Polismyndigheten har tillförts kraftigt ökade resurser och fortsätter att växa. Under perioden 2023–2028 beräknas anslaget öka med 43 procent, från 37 till 53 miljarder kronor. Regeringen arbetar målmedvetet för att nå målet att polistätheten i Sverige minst ska motsvara genomsnittet i EU.

Rikspolischefen har fått ett tydligt uppdrag att återupprätta en lokalt synlig och trygghetsskapande polis samt att öka trycket i utredningsverksamheten, inte minst vad gäller vardagsbrottslighet som drabbar företagare.

Med Polismyndighetens stora resurstillskott följer också tydliga förväntningar på en ökad brottsupplärning. Det gäller även när det kommer till mängdbrott. Detta framgår av Polismyndighetens regleringsbrev, men också av det uppdrag som rikspolischefen fick när hon tillträdde sitt uppdrag.

Polismyndigheten arbetar utifrån detta med att stärka sin lokala polisiära närvaro, och att på olika sätt öka effektiviteten i den brottsutredande verksamheten. Myndigheten bedriver också ett aktivt brottsförebyggande arbete, bland annat för att förhindra stölder som begås av internationella brottsnätverk. Detta sker exempelvis genom utökade kontroller i gränsnära områden och genom att polisen i större utsträckning använder utlänningslagens möjligheter att avvisa personer och besluta om återreseförbud. Dessa åtgärder är en del av förklaringen till att antalet anmälda stöld- och tillgreppsbrott minskade med omkring 75 000 mellan 2023 och 2025, en minskning med 20 procent.

Regeringen har vidtagit åtgärder för att förhindra kriminella nätverks verksamhet och för att återupprätta tryggheten i lokalsamhället, bland annat genom att införa preventiva vistelseförbud. Det används nu runt om i landet, med positiva

erfarenheter från både polis och näringsidkare. En första effektutvärdering från Polismyndigheten visar att när åklagare beslutade om vistelseförbud minskade områdenas våldsbrottslighet tre gånger mer än jämförbara platser utan vistelseförbud.

Ett annat viktigt verktyg för att förebygga brott i butiker är lagen om tillträdesförbud till butiker, badanläggningar och bibliotek som trädde i kraft för ungefär fem år sedan. Det kan dock ifrågasättas om lagen har fått önskad effekt.

Och därför gav regeringen i september förra året en särskild utredare i uppdrag att bl.a. föreslå ett mer effektivt tillträdesförbud. Den 3 juli i år lämnade utredningen förslag om att tillträdesförbudslagen ska omfatta fler lokaler än i dag, exempelvis kaféer, restauranger, frisörsalonger, banker, uthyrningsfirmor, hotell och varuhus. Utredningen föreslår också att ett tillträdesförbud som huvudregel ska meddelas när en person har begått brott i eller i anslutning till en lokal och brottet påverkar verksamheten. Det innebär att det ska bli enklare att porta personer som stör ordningen eller begår brott. Det föreslås också att Polismyndigheten ska få möjlighet att besluta om tillfälliga tillträdesförbud direkt på plats och att dessa ska gälla omedelbart men som längst i fyra veckor.

Regeringen har också den 30 juni 2026 beslutat propositionen Ett nytt straffrättsligt påföljdssystem. I propositionen föreslås

bl.a. att reglerna för straffmätning vid flerfaldig brottslighet ska bli avsevärt strängare. Det här är något som är särskilt viktigt för att åstadkomma högre straff vid ekonomisk brottslighet, såsom stölder i handeln, eftersom det då ofta kan handla om flera brott i ett led av en omfattande och systematisk brottslighet.

Regeringen bedriver ett målmedvetet arbete för att stärka tryggheten för handelsanställda och motverka den brottslighet som drabbar handeln. Genom fler poliser, effektivare brottsbekämpning och en lagstiftning som ger handlare bättre verktyg att hantera återkommande brottslighet stärks skyddet för både anställda och företag. Och arbetet fortsätter med hög prioritet.

Stockholm den 28 juli 2026

Gunnar Strömmer